

सर्गः ३

विभावसुः सारथिनेव वायुना घनव्यपायेन
 गभस्तिमानिव । वभूव तेनातितरां सुदुःसहः
 कटप्रभेदेन करीव पार्थिवः ॥ ३७ ॥ नियुज्य तं
 होमतुरङ्गरक्षणे धनुर्धरं राजसुतैरनुद्रुतं ।
 अपूर्णमेकेन शतक्रतूपमः शतं क्रतूनामपविश
 माप सः ॥ ३८ ॥ ततः परं तेन मखाय यज्वना
 तुरङ्गमुत्सृष्टमनर्गलं पुनः । धनुर्भृतामग्रतएव
 रक्षिणां जहार शक्रः किल गूढविग्रहः ॥ ३९ ॥

विभावसुरिति । तेन रघुणा दिलीपः शत्रूणां अत्यन्तं
 दुःसहो वभूव यथा सारथिना सहायभूतेन वायुना अग्निः
 दुःसहो भवति पुनर्यथा घनव्यपाये सरत्काले सूर्यः दुःसहो
 भवति एवं कटस्य मदस्य प्रभेदेन क्षरणेन हस्ती दुःसहो भवति
 ॥ ३७ ॥ नियुज्येति । स दिलीपः एकेन न्यूनं यज्ञानां शतं निर्व्विघ्नं
 लेभे किं दिलीपः इन्द्र उपमा यस्य सः किं शतं अपगताविघ्ना
 यस्मान्तत् किंकत्वा होमार्थं अश्वस्य रक्षणे तं रघुं नियुज्य
 किं रघुं धनुर्धरं पुनः अन्येषां राज्ञां पुत्रैरनुद्रुतं अनुगतं
 ॥ ३८ ॥ तत इति । अनन्तरं धनुर्धराणां रक्षकाणामग्रतएव
 इन्द्रः अश्वं जहार किं इन्द्रः गूढः विग्रहो देहो यस्य सः
 अतीन्द्रियः इत्यर्थः किं अश्वं यज्ञाय दिलीपेन त्यक्तं पुं किं
 अर्गलेन हीनं बन्धनेन रहितमित्यर्थः किं दिलीपेन याग
 कर्त्ता ॥ ३९ ॥

॥ ३९ ॥ तुरङ्गमुत्सृष्टमनर्गलं पुनः ॥ ३९ ॥